

Potencijal rizičnog kapitala

**5. Godišnja Konferencija Udruge Korporativnih Rizničara
Osijek, 29.09.2008.**

***Mirna Marović, Predsjednica
Hrvatska Private Equity i Venture Capital Asocijacija***

Što je zajedničko ovim kompanijama?

Sve gore navedene kompanije financirane su rizičnim kapitalom!

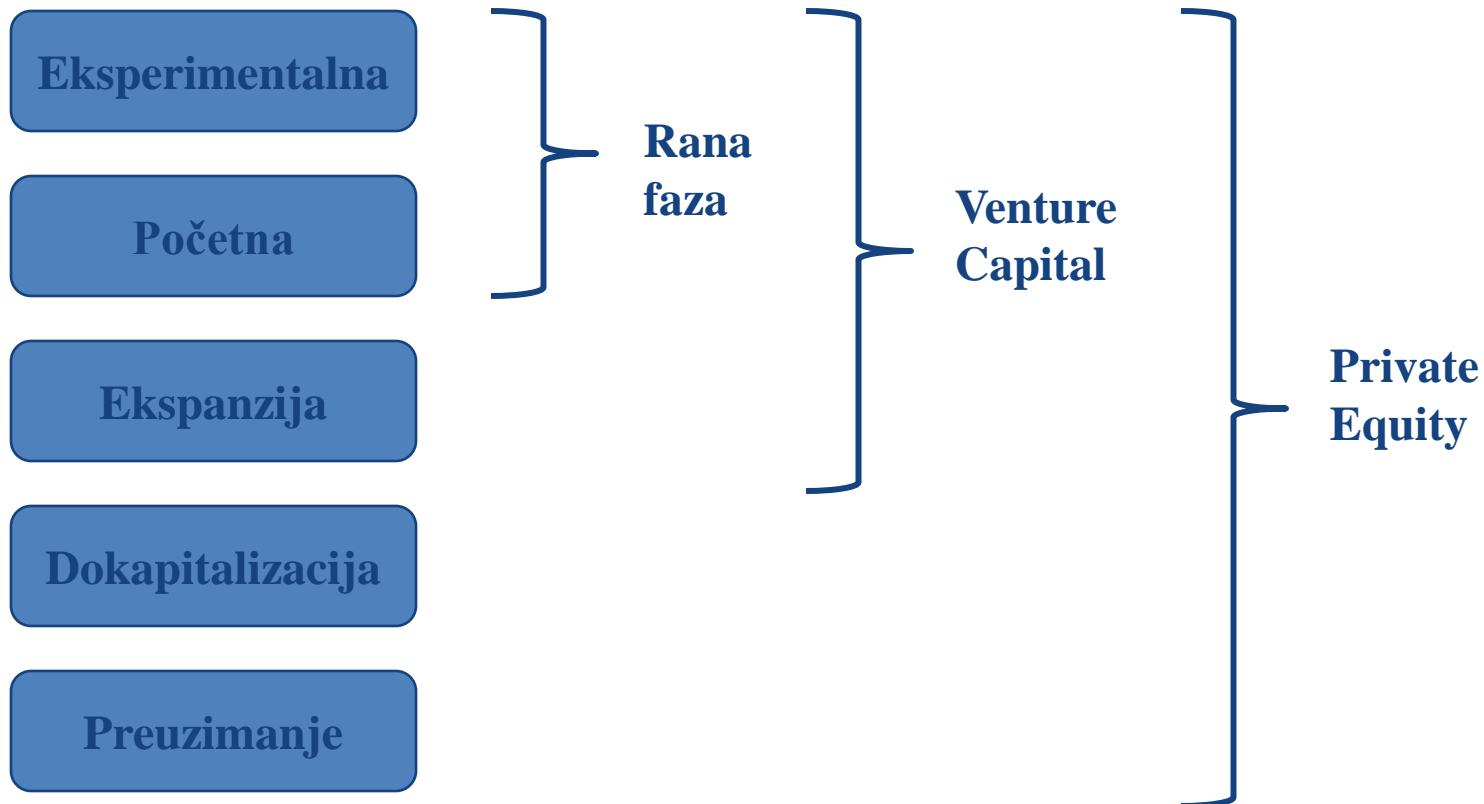
Glavne teme

- Što je rizični kapital, odnosno Private Equity / Venture Capital?
- Rizični kapital u Europi, regiji (JIE) i Hrvatskoj
- Potencijal rizičnog kapitala za ekonomiju
- Potencijal Korporativnog Venture Capitala

Rizični kapital, što je to?

- „Rizični kapital” označava financiranje u obliku dionica ili nalik dionicama u poduzeća sa potencijalom brzog rasta na srednji i dugi rok (3 – 7 godina)
- Rizični kapital je hrvatski prijevod anglosaksonskih termina Private Equity i Venture Capital, a nalazimo i na druge prijevode: pothvatni kapital, poduzetnički kapital, strpljivi kapital
- Rizični kapital kao prijevod termina Venture Capital odnosi se na financiranje poduzetnika u ranim fazama rasta poduzeća, te fazama ekspanzije i dokapitalizacije
- Rizični kapital kao prijevod termina Private Equity je širi pojam, te uključuje i financiranje preuzimanja (uključujući MBO / MBI)

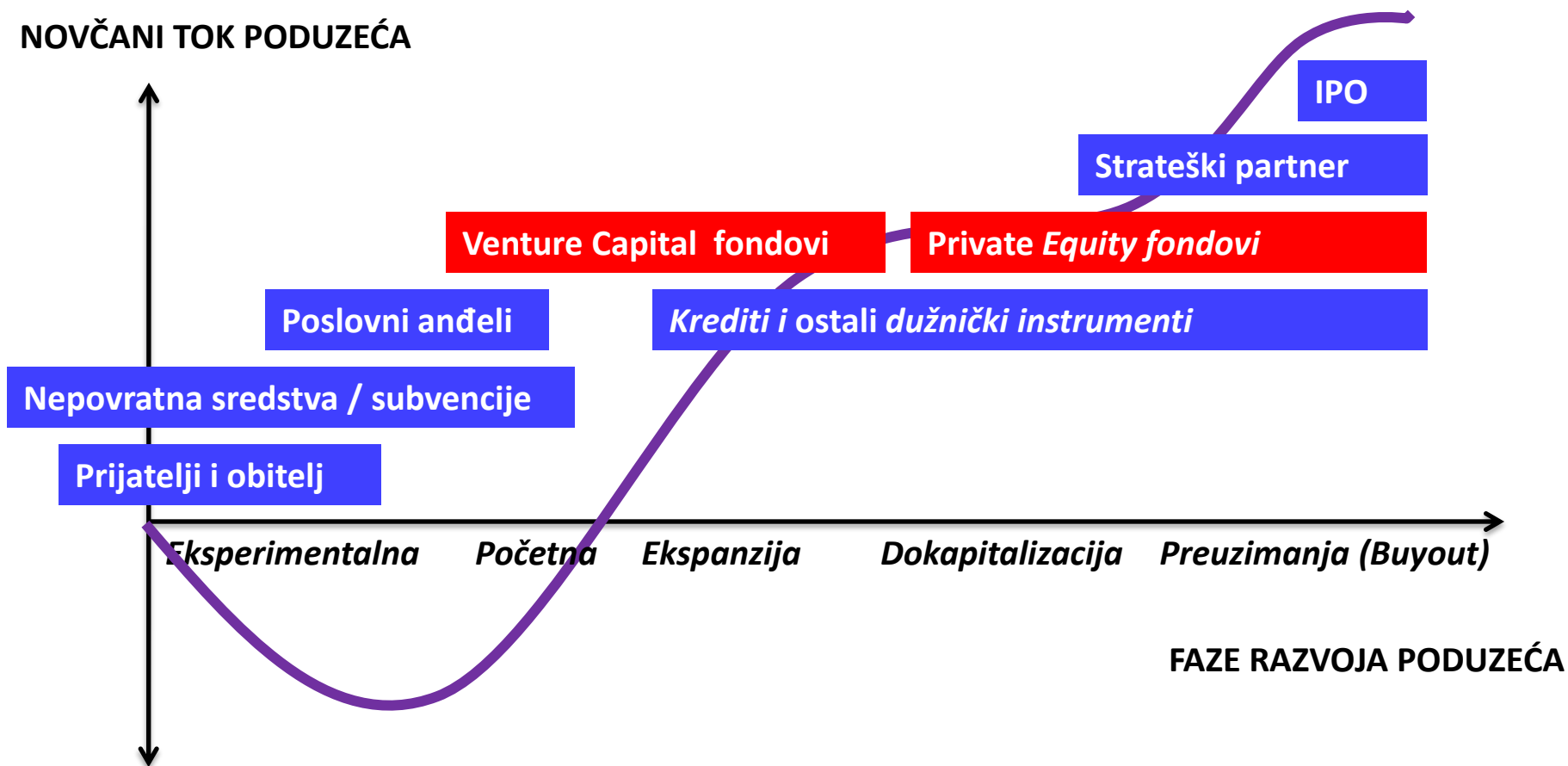
PE / VC financiranje prema fazama

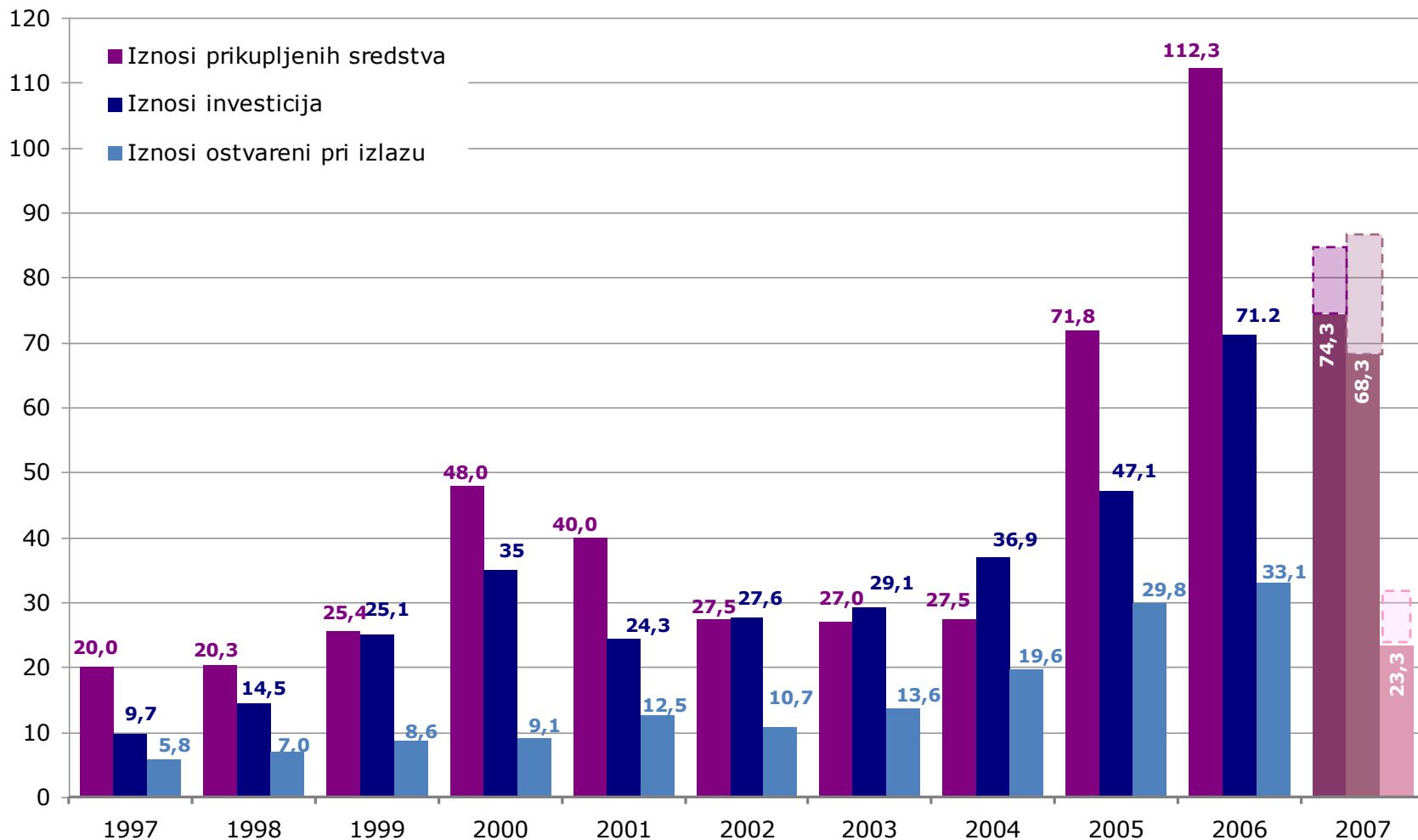
Izvor: EVCA

Financiranje prema fazama razvoja poduzeća

NOVČANI TOK PODUZEĆA

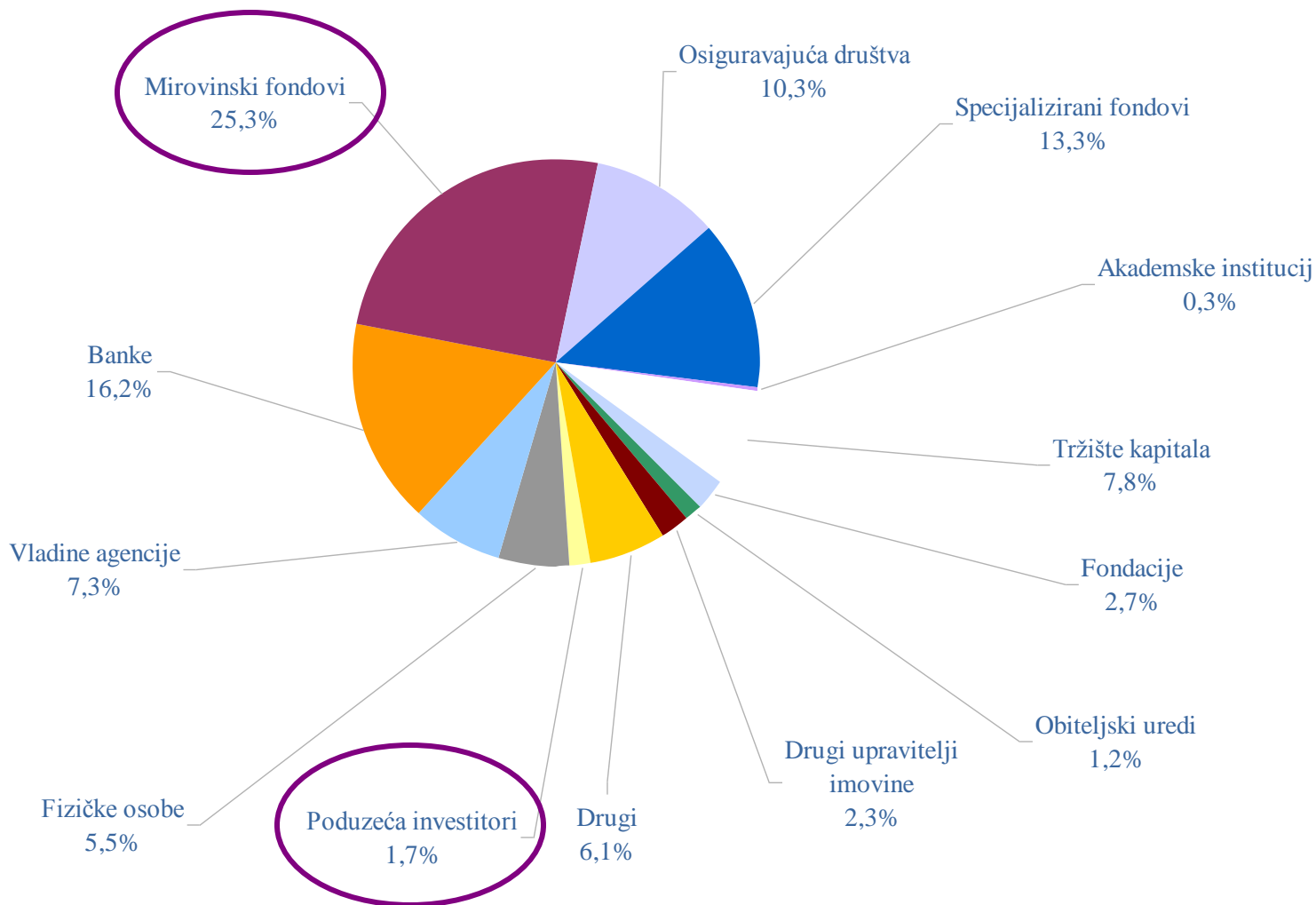
PE/VC aktivnosti u Europi

Izvor: PEREP_Analytics za 2007.
2000-2008. - asocijacija PE/VC fonda

Potencijal rizičnog kapitala

Investitori koji su ulagali u PE/VC fondove u 2007.

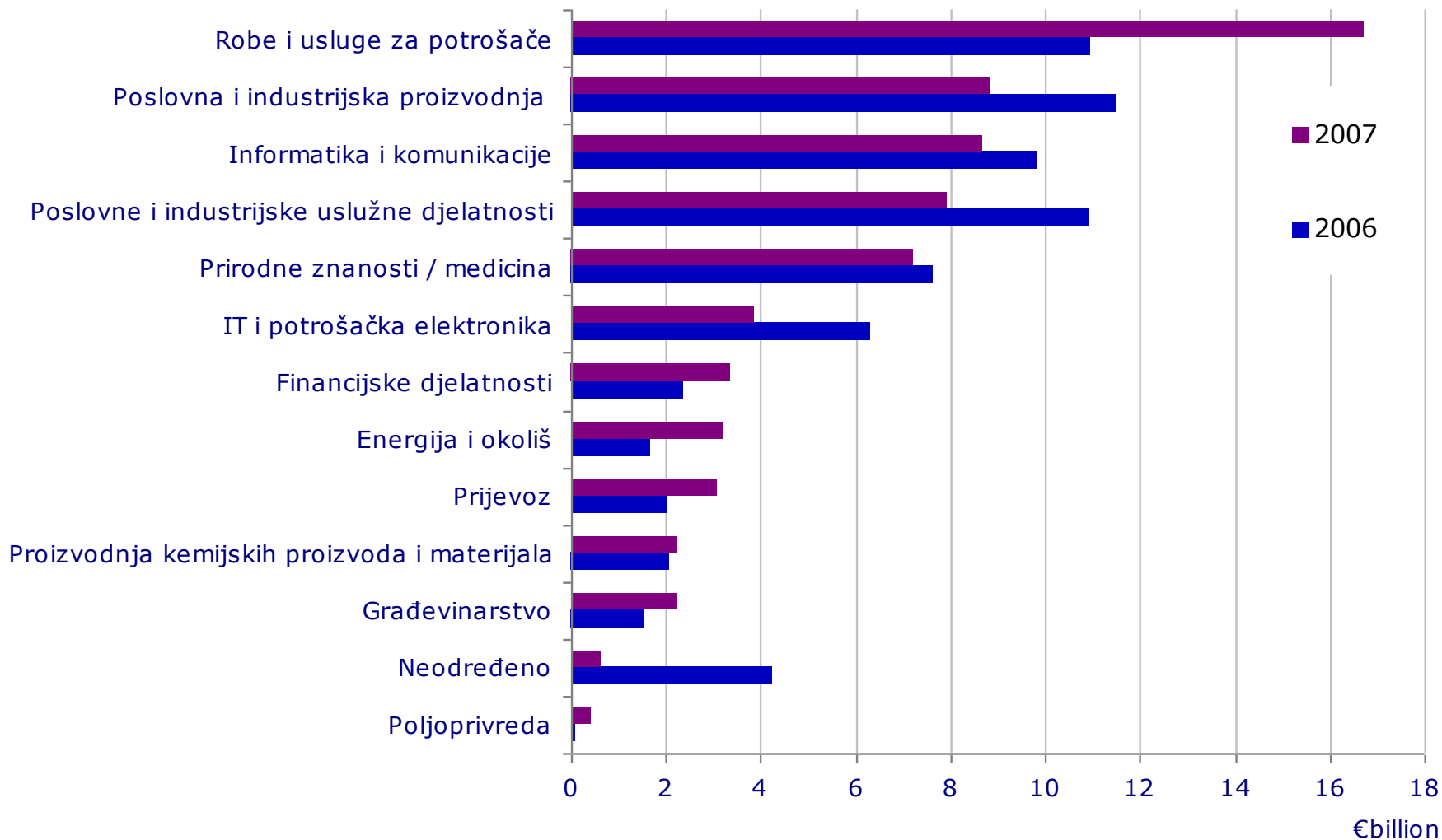

PE / VC investicije prema fazama

PE/VC investicije prema fazama:	Prema iznosu ulaganja		Prema broju investicija		Promjena
	2007. %	2006. %	2007. %	2006. %	07/06
Vrlo velika preuzimanja	17.7%	26.1%	0.5%	0.4%	-31%
Velika preuzimanja	20.4%	10.2%	1.0%	0.4%	+103%
Srednje velika preuzimanja	32.5%	25.9%	7.9%	3.7%	+27%
Mala preuzimanja	6.7%	6.8%	18.6%	18.4%	+1%
UKUPNO preuzimanja	77.3%	68.9%	28.0%	22.8%	+11%
Dokapitalizacija	5.7%	5.2%	1.8%	3.6%	+11%
Ekspanzija	12.9%	15.4%	35.6%	41.1%	-16%
Rana faza	4.1%	10.5%	34.6%	32.5%	-61%
Ukupno u %	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Ukupno u iznosu (miljuni Eura i broj)	68,500	67,800	6,160	10,318	

Sektori

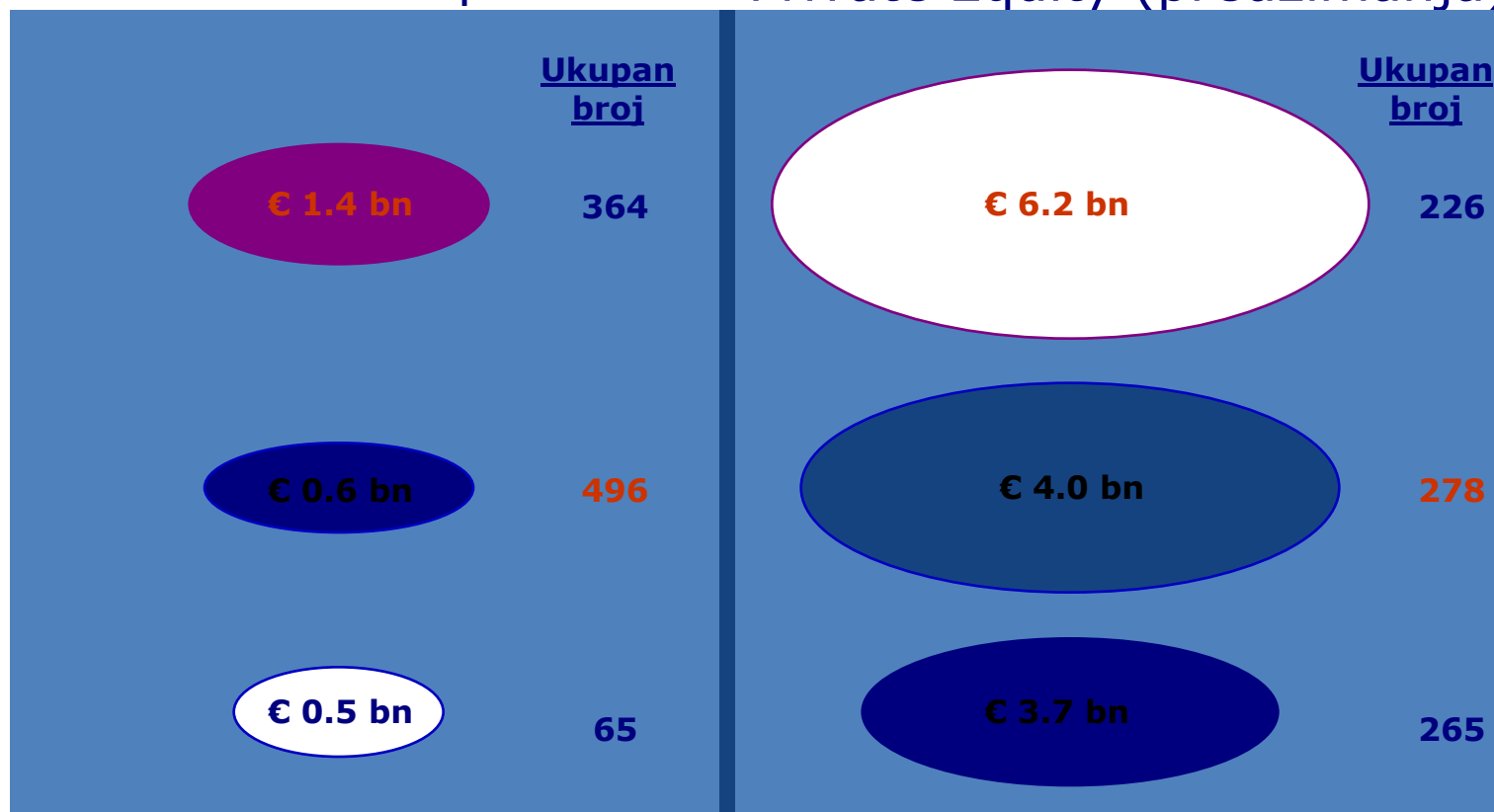
Iznosi Private Equity investicija u milijardama Eura

Izlazna strategija Europejskih PE/VC fondova u 2007.

Venture Capital

Private Equity (preuzimanja)

Glavne izlazne strategije ostvarene u 2007.:

- Prodaja strateškom partneru
- Isplata glavnice duga
- Prodaja drugom PE/VC fondu

Izlazi iz PE / VC investicija prema tipu

Izlazi iz PE/VC investicija prema tipu	Prema ostvarenim iznosima		Prema ukupnom broju	
	2007. %	2006. %	2007. %	2006. %
Prodaja strateškom partneru	24.9	22.7	23.0	16.7
Inicijalna javna pouda (IPO)	4.5	9.0	3.3	2.6
Prodaja uvrštenih dionica	4.8	7.2	5.1	9.2
Otpis ulaganja	2.0	3.8	7.4	9.0
Isplata ulagačima	0.1	0.8	4.7	5.4
Isplata glavnice duga	19.0	17.1	25.4	17.9
Prodaja na sekundarnom tržištu	29.7	16.6	9.3	6.5
Prodaja financijskoj instituciji	3.3	5.4	1.4	3.4
Prodaja managementu (MBO)	3.5	6.1	6.9	17.6
Ostalo	8.2	11.3	13.5	11.7
Ukupni godišnji izlazi	100.0	100.0	100.0	100.0

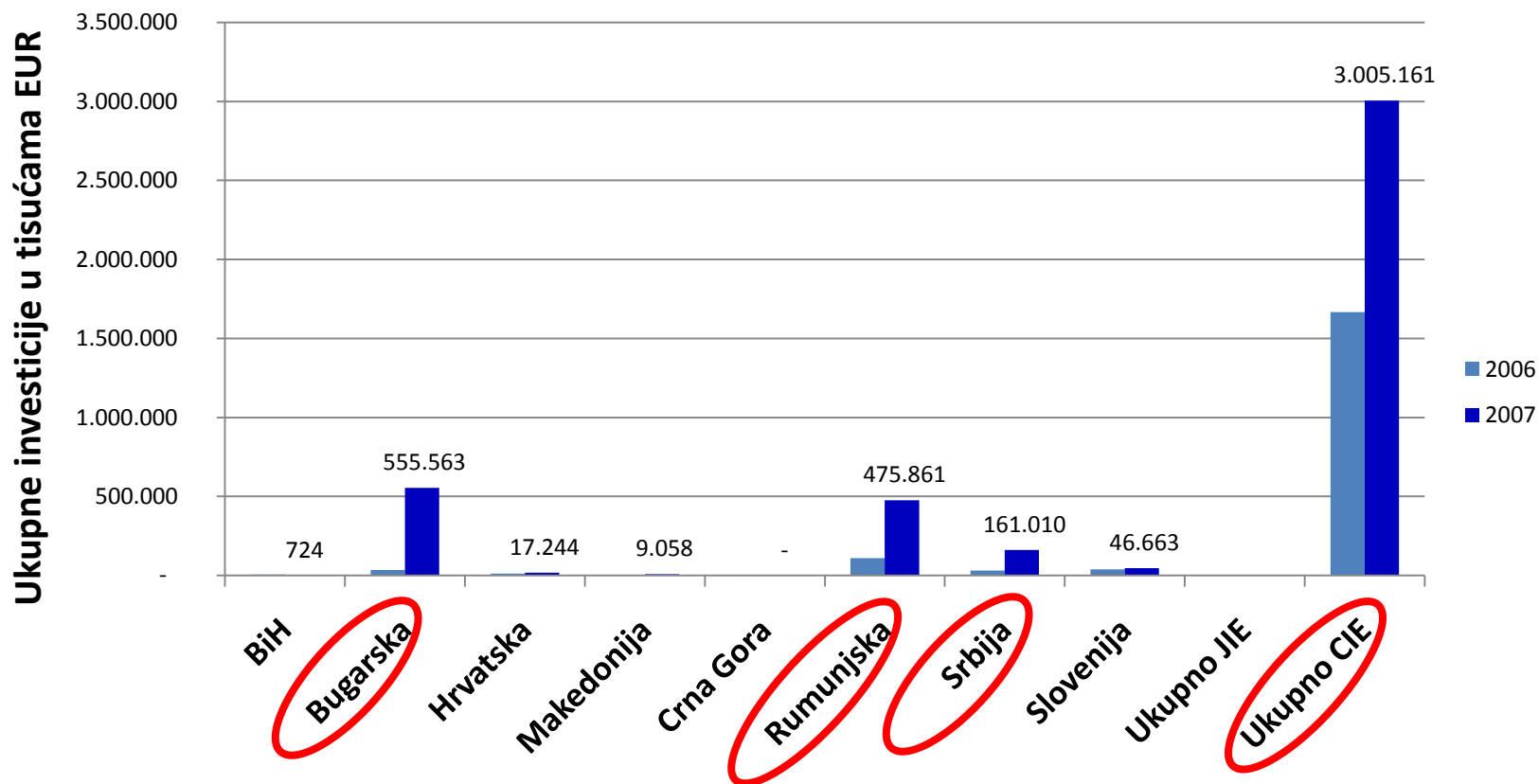
Nova tržišta u nastajanju: Jugoistočna Europa

© The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe

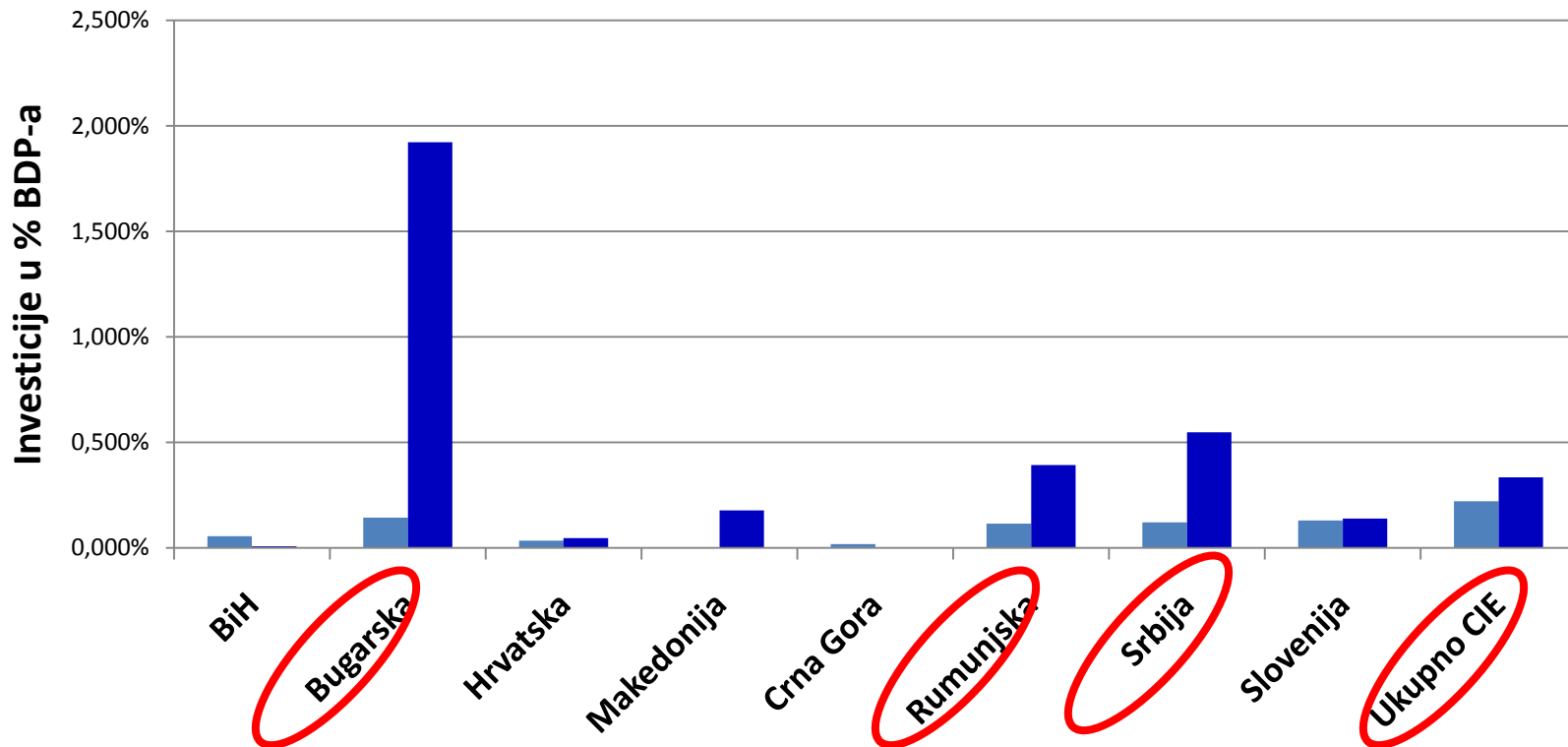
- U privlačenju rizičnog kapitala tržišta Jugoistočne Europe značajno se razlikuju od zemalja Centralne i istočne Europe (npr. u Poljskoj koja je najveće tržište već dolazi do “konverzije” tržišta te se ono uspoređuje sa tržištima zapadne Europe
- Među zemljama Jugoistočne Europe, najviše rizičnog kapitala privlače Bugarska i Rumunjska. Osim većih tržišta, te zemlje također provode i politiku koja podržava razvoj tržišta rizičnog kapitala.

Ulaganja u rizični kapital su mala u apsolutnim iznosima...

Izvor: EVCA / PEREP Analytics

...te u % BDP-a!

Izvor: EVCA / PEREP Analytics

Odabrane investicije rizičnog kapitala u Hrvatskoj

© The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe

- Warburg Pincus: www.net.hr, Euromedic
- Mid Europa: Calucem
- Poteza Adriatic: Gornji Grad
- Quaestus: Tele 2, Hospitalija, Metronet, Akromion, Hlad
- Copernicus Adriatic: Adriatic kabel, Globalnet, Kabelnet & IVB, Electronic CATV, Arhiv-Trezor
- SEAF Croatia: Medifarm

Potencijal rizičnog kapitala za ekonomiju

- Rizični kapital igra ključnu ulogu u ekonomskom rastu i stvaranju novih radnih mjesta:
 - ✓ U periodu od 2000. do 2006. godine, fondovi rizičnog kapitala investirali su više od 270 milijardi Eura u preko 56.000 Europskih poduzeća.
 - ✓ Dodatno, u 2007. godini investirano je 68,5 milijardi Eura u Europska poduzeća.
 - ✓ U 2005. godini, rizični kapital značio je 6,5 milijuna radnih mjesta, odnosno preko 3% od radno sposobnog stanovništva u Europi.
- Istraživanja pokazuju da 0,1% BDP-a investirano u Venture Capital znači 0,4% rasta BDP-a, te 0,2% rasta BDP-a za investicije u Private Equity
- Posebno je važno naglasiti ključnu ulogu Venture Capitala u financiranju istraživanja i razvoja:
 - ✓ Poduzeća koja su financirana Venture Capitalom u prosjeku troše 50.693 Eura po zaposlenom u istraživanje i razvoj. S druge strane, vodećih 500 Europskih poduzeća u istraživanju i razvoju troši 8,394 Eura po zaposlenom za istraživanje i razvoj.
 - ✓ Svaki treći zaposleni u poduzećima financirana Venture Capitalom radi u istraživanjima i razvoju, a 13% od ukupno zaposlenih u tim poduzećima ima doktorat znanosti.

Potencijal razvoja rizičnog kapitala u Hrvatskoj

- U Hrvatskoj, kako i u cijeloj JIE, segment tržišta s najvećim potencijalom su male i srednje investicije u iznosima od 5 do 10 milijuna Eura. Velikih transakcija preko 20 ili čak 50 milijuna Eura ima znatno manje
- Domaći fondovi rizičnog kapitala imaju veliku prednost u odnosu na strane u uspješnom pronalaženju investicija
- Strategija fokusa na regiju biti će isplativa podjednako i fondovima rizičnog kapitala i poduzetnicima
- Sektori privlačni za privlačenje rizičnog kapitala uključuju:
 - ✓ Tehnologije, medija i telekomunikacije
 - ✓ Medicina i zdravstvene usluge
 - ✓ Robe i usluge za potrošače
 - ✓ Nekretnine i turizam

Korporativni Venture Capital

- Poduzeće ulaže u neposredno u propulzivno poduzeće (direktni oblik) ili u Venture Capital fond koji investira taj kapital (indirektni oblik)
- Korporativni Venture Capital ima dvije glavne karakteristike: (i) ciljeve; (ii) stupanj povezanosti između kompanije investitora i poduzeća u koje se ulaže
- Ciljeve Korporativnog Venture Capitala uključuju:
 - ✓ Strateške ciljeve: kompanija ulaže u poduzeća kako bi primarno koristila sinergije u poslovanju sa novonastalim poduzećima, npr. ulaganja u nove tehnologije, inovacija, proširenje tržišta
 - ✓ Financiske ciljeve: kompanija ulaže u poduzeća kako bi iskoristila atraktivne povrate na uložena sredstva, prvenstveno na osnovu dobrog poznavanja sektora, tehnologija, jakim bilancom i dugoročnom strategijom strpljivog investitora

Korporativni Venture Capital

- Korporativni Venture Capital dosegao je vrhunac u SAD za vrijeme “internetskog buma” te je u to vrijeme oko 300 kompanija uložilo ukupno 16 milijardi USD u Venture Capital (tada je ukupno VC tržište iznosilo preko 100 milijardi USD)
- Danas (2007.) u SAD oko 1,3 milijarde USD ulažu kompanije u VC (ukupna veličina VC tržišta oko 15 milijardi USD)
- U Europi, kompanije ulažu približno iste iznose u venture capital

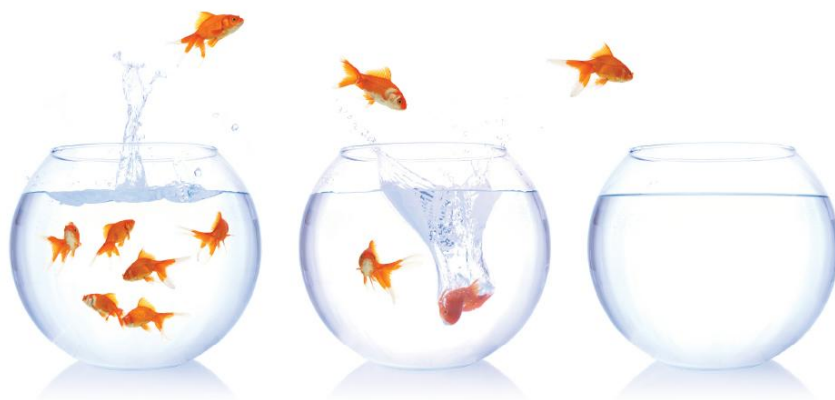
Potencijali Korporativnog Venture Captiala u Hrvatskoj

- Poticaji za razvoj venture capital tržišta u Hrvatskoj uključuju:
 - ✓ Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za poticanje ulaganja rizičnog kapitala u male i srednje poduzetnike (NN 06.08.2008.)
 - ✓ BICRO / VENCRO
 - ✓ Ruđer Inovacije
- Potencijal u velikim preuzimanjima (uključujući neuspjeli pokušaj preuzimanja Migros Turka od strane Agorkora potpomognuto partnerstvom s Blackstone)

HV
CA

HRVATSKA
PRIVATE EQUITY
|
VENTURE CAPITAL
ASOCIJACIJA

Konferencija HVCA i Infoarena

Inaugural Summit: Private Equity in SEE

November 25th 2008, Hotel Westin, Zagreb, Croatia

Pre-conference seminar: Fundamentals of Private Equity

November 24th 2008, Hotel Westin, Zagreb, Croatia

organisers

endorsed by

media partners

Više informacija uskoro na www.infoarena.hr/pe2008

Kontakt informacije

Zahvaljujem na pažnji.

Mirna Marović, Predsjednica

Hrvatska Private Equity i Venture Capital Asocijacija

Dežmanov prolaz 5, HR-10000, Zagreb, Croatia

Tel: +385 1 4828 466

Fax: +385 1 4815 650

Email: mirna.marovic@cvca.hr

Internet stranica: www.cvca.hr